సంస్మరించుకుందాం

గ్రామీణ పేదల పోరాటయోధుడు కామ్రేడ్ మానం రామారావుకు అరుణారుణ జోహార్లు

గుంటూరు జిల్లా – బాపట్ల తాలూకా – నర్సాయపాలెం గ్రామంలో 1920లో జన్మించిన కామ్రేడ్ మానం రామారావు – నిబద్ధత గల కమ్యూనిస్టుగా, రైతుకూలీ పోరాట యోధునిగా, కమ్యూనిస్టు విప్లవకారునిగా, రైతుకూలీసంఘం (ఆం.ప్ర.) రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షునిగా బాధ్యతలు నిర్వర్తించి, 93 సం॥ల వృద్ధాప్యంలో విజయవాడలో 2013 మార్చి 16న అమరులయ్యారు.

కామ్రేడ్ మానం రామారావు (ఎమ్మార్) మధ్యతరగతి రైతు కుటుంబంలో జన్మించారు. పీడిత వర్గాలను చైతన్యవంతులను చేసి పెత్తందార్లకు వ్యతిరేకంగా సంఘటితం చేశారు; యువజన, పాలేర్ల సంఘాలను నిర్మించారు.

సామాజిక ప్రగతికి, వర్గపోరాటానికి అంకితం కావాలనే నిర్ణయం తీసుకున్న కామ్రేడ్ ఎమ్మార్, నిరంతర ఆందోళనకారుడిగా ప్రజలకు నాయకత్వం వహించారు. నాటి వలసపాలకులు ఇనుము వాడకంపై నిషేధం విధించగా, వ్యవసాయానికి అవసరమైన బండిపట్టాలు; ప్రజలకు బట్టలు.... తదితర అవసరాల కోసం బ్రిటీష్ అధికార యంత్రాంగంపై ఆందోళనలకు నాయకత్వం వహించారు.

1952–54 కాలంలో వేలాది ఎకరాల రొంపేరు బంజరును పీడితకులాల పేద ప్రజలకు పంపిణీకై దీర్ఘకాల ఉద్యమం సాగించి విజయం సాధించారు. 1983లో టంగుటూరులో పొగాకు రైతులపై పోలీసు కాల్పులను ఖండిస్తూ రైతులను కూడగట్టి ఆందోళన సాగించారు.

అట్టడుగు పీడిత, దళిత ప్రజానీకపు భూమి, సాంఘిక వివక్షల వంటి సమస్యలపై నిరంతర పోరాటాలు సాగించిన కామ్రేడ్ ఎమ్మార్, స్థానిక పెత్తందార్లకు కంటగింపయ్యారు. గ్రామ ఉమ్మడి చెరువులో దళితుల ప్రవేశాన్ని నిరోధిస్తున్న పెత్తందార్ల దౌర్జన్యాలను, దళితులను సమీకరించి ఆయన అడుగడుగునా ప్రతిఘటించారు.

గ్రామ పెత్తందార్లతో తీవ్ర సంఘర్షణల నడుమే 1953లో పీడితప్రజల అండతో కామ్రేడ్ ఎమ్మార్ నర్సాయపాలెం గ్రామ సర్పంచ్‌గా ఎన్నికయ్యారు. అప్పటివరకూ దళితులను 'అరే.... ఒసే....' అంటూ తుస్కారంగా పిలుస్తూ వస్తున్న పెత్తందార్లను, తిరిగి దళితులందరూ అదేవిధంగా పిలవమని ప్రోత్సహించి దన్నుగా నిలిచారు.

1969లో నాటి గుంటూరుజిల్లాలోని ఇంకొల్లు – భీమవరంలోనూ.... 1985లో కారంచేడులోనూ.... దళితులపై అగ్రకుల భూస్వామ్యవర్గాలు సాగించిన హత్యాకాండలపై కామ్రేడ్ ఎమ్మార్ తీవ్రంగా స్పందించారు. వెనువెంటనే ఆయా ప్రాంతాలకు వెళ్ళి వివరాలు సేకరించుకొచ్చి, దళితులపై హంతకదాడులను ఖండిస్తూ కరపత్రాలు ముద్రించి, భూస్వామ్య, పెత్తందార్ల దౌర్జన్యాలను, అగ్రకుల దురహంకారాన్ని వెల్లడిచేయటంతోపాటు, బాధిత దళితులకు సంఘీభావాన్ని కూడగట్టటం లోనూ, వారిని పోరాటంలోకి సమీకరించటంలోనూ కామ్రేడ్ ఎమ్మార్ విస్తృత కృషిచేశారు.

గ్రామీణ పేదల ఉద్యమ పునర్నిర్మాణంలో భాగంగా 1986లో ఏర్పడిన రైతుకూలీ పేదల సంఘానికి వ్యవస్థాపక అధ్యక్షునిగా కామ్రేడ్ మండ్ల సుబ్బారెడ్డితో కలిసి బాధ్యతలు పంచుకున్నారు.

కామ్రేడ్ టి.ఎన్. ఆధ్వర్యంలో ఏర్పడిన పార్వతీపురం కుట్రకేసు డిఫెన్స్ కమిటీ నిధుల సేకరణకు కామ్రేడ్ ఎమ్మార్ కృషిచేశారు. ఎమర్జెన్సీ తదనంతరం రాష్ట్ర వ్యాపితంగా – ప్రత్యేకించి గుంటూరుజిల్లాలో ప్రజలపై ప్రభుత్వ నిర్బంధానికి వ్యతిరేకంగా పౌర, ప్రజాస్వామిక హక్కుల ఉద్యమ నిర్మాణ కృషిలో చురుకైన పాత్ర నిర్వహించారు.

'తరిమెల నాగిరెడ్డి మెమోరియల్ ట్రస్ట్' సంస్థాపకుల్లో ఒకరుగా కామ్రేడ్ ఎమ్మార్ కృషి సాగించారు.

1948 ఫిబ్రవరి తర్వాత – రాష్ట్ర వ్యాపితంగా తీవ్ర నిర్బంధం కొనసాగిన కాలంలో కామ్రేడ్ ఎమ్మార్, తన జీవిత భాగస్వామి కా॥ వసంతమ్మగారితో కలసి ఉద్యమ నిర్మాణ అవసరాలరీత్యా రహస్యంగా వుండి పనిచేశారు. 1964, 1968, 1975లలో రహస్యంగా వుంటూనే ప్రజాకార్యకలాపాలు సాగించారు. 1972లో పోలీసులు కామ్రేడ్ ఎమ్మార్‌ను అరెస్టుచేసి ఎన్ని విధాల బెదిరించినా, తలొగ్గక నిబ్బరంగా నిలచి జామీనుపై విడుదలై విప్లవ కార్యక్రమాలలో నిమగ్నమయ్యారు.

భూస్వాముల నుండి తమ భూముల స్వాధీనం కోసం తూర్పుగోదావరి జిల్లా కొండమొదలు ఆదివాసులు సాగించిన పోరాటంపై 1982 నవంబరు 29న పోలీసులు కాల్పులు జరిపి కామ్రేడ్స్ కుంజం రాజులు, మడెం లక్ష్మయ్యలను హత్యగావించారు. ప్రభుత్వ, పోలీసుల ఈ దుర్మార్గాన్ని ఎలుగెత్తి ఖండించటంలోనూ, యుద్ధరంగంలోనున్న ప్రజల పోరాట ధృతి సడలకుండా ధైర్యాన్ని అందించటంలోనూ కామ్రేడ్ ఎమ్మార్ నిర్వహించిన పాత్ర చిరస్మరణీయమైనది.

1997లో గుంటూరు జిల్లా - పల్నాడు ప్రాంతంలో కామ్రేడ్ విశ్వమోహనరెడ్డి నాయకత్వంలో భూమి సమస్యపై పెద్దఎత్తున కదిలిన పీడిత ప్రజానీకంపై ప్రభుత్వ, పోలీసు యంత్రాంగం క్రూర నిర్బంధం ప్రయోగించిన సందర్భంలో.... ఇతర నాయకులతో కలసి ప్రజలకు అండగా నిలిచి, పోలీసుల దాడులను నిశితంగా ఎండగట్టడంలో కామ్రేడ్ ఎమ్మార్ చూపిన తెగువ, ప్రజలకందించిన స్థైర్యం విలువైనవి.

దాదాపు ఏడు దశాబ్దాల తన ఉద్యమ రాజకీయ జీవితంలో నిబద్ధతగల కామ్రేడ్‌గా ఎమ్మార్ కడదాకా కొనసాగారు. గ్రామీణపేదల పోరాట యోధునికి, సిపిఐ(ఎం-ఎల్) నివాళులర్పిస్తోంది.

*****